

Το μονοπάτι μελέτης της φύσης "Η Μούττη της Σαλαμιούς": Μια διαδρομή γνωριμίας με το φυσικό περιβάλλον της περιοχής

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες Μέσης Γενικής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε μονοήμερη βάση (9:00-13:00, 9:00-16:00).

Σημείωση: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται:

- να ενημερωθούν για τα μονοπάτια μελέτης της φύσης, για τον τρόπο λειτουργίας τους στην Κύπρο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- να γνωρίσουν βιωματικά την χλωρίδα και πανίδα του μονοπατιού,
- να γνωρίσουν έννοιες της χλωρίδας όπως ενδημικό, προστατευόμενο, αρωματικό, εδώδιμο, φαρμακευτικό είδος, παραδοσιακή καλλιέργεια, αναβλάστηση, πτηνοπανίδα, μικροπανίδα, κ.λπ.,
- να γνωρίσουν το προστατευόμενο είδος της περιοχής, τον Γύπα Πυρρόχρους, και να εκτιμήσουν τη σημασία της προστασίας του για το οικοσύστημα της Κύπρου.
- να παρατηρήσουν τον παραδοσιακό τρόπο δόμησης των αναβαθμίδων/ξερολιθιών (δόμες) και να εκτιμήσουν την τεράστια ανθρώπινη προσπάθεια και κόπο στα παλιά χρόνια για να δημιουργηθούν καλλιέργειες με στόχο τη διασφάλιση της αειφορίας της περιοχής,
- να αντιληφθούν τις επιπτώσεις των δασικών πυρκαγιών στο φυσικό περιβάλλον και να κατανοήσουν τη φυσική διαδοχή στα οικοσυστήματα,
- να συνειδητοποιήσουν την προσωπική και συλλογική ευθύνη όλων για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος του τόπου μας.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 - 9:30

Άφιξη-καλωσόρισμα και ξενάγηση στο Κέντρο.

9:30 – 10:00

Εισαγωγή στα μονοπάτια μελέτης της φύσης, στο ρόλο και τη σημασία τους.

10:00 – 12:15

Μετάβαση στο μονοπάτι μελέτης της φύσης η «Μούττη της Σαλαμιούς» και ανάβαση στη κορυφή, με παράλληλη καταγραφή των ειδών χλωρίδας που αναγράφονται στις

πινακίδες του Τμήματος Δασών και την κατηγοριοποίηση τους σε ενδημικά, προστατευόμενα, αρωματικά φυτά κ.λπ.

Παρατήρηση της φυσικής διαδοχής στη βλάστηση μετά από πυρκαγιά σε συγκεκριμένο σημείο στη διαδρομή του μονοπατιού.

Οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν την πανίδα του μονοπατιού και καταγράφουν βιοδηλωτικά ίχνη. Παρατηρούν και φωτογραφίζουν την πτηνοπανίδα χρησιμοποιώντας κιάλια και φωτογραφικές μηχανές. Ακολουθεί συζήτηση για το γύπα, τις αιτίες μείωσης του πληθυσμού του και την προστασία του.

Επίσης καταγράφουν τις ανθρώπινες παρεμβάσεις στο μονοπάτι και στη γύρω περιοχή και συζητούν τη σημασία τους στο περιβάλλον της περιοχής.

Στην κορυφή του μονοπατιού οι μαθητές/μαθήτριες προσανατολίζονται στο χώρο με τη βοήθεια χάρτη και πυξίδας και αναγνωρίζουν τις κοινότητες της γύρω περιοχής, όπως και διάφορα σημαντικά σημεία/κορυφές στην οροσειρά του Τροόδους.

Συλλογή δειγμάτων από το μονοπάτι. Φωτογράφιση του μονοπατιού και του χωριού από την κορυφή «Η Μούττη».

12:30 – 13:30

Επιστροφή στο Κέντρο και ανατροφοδότηση με δημιουργικές δραστηριότητες - κατασκευή φυτολογίου του μονοπατιού, φωτογραφικού λευκώματος, αρωματολογίου του μονοπατιού, μακέτας των αναβαθμίδων και των τοπικών καλλιεργειών με υλικά που συλλέχθηκαν από το μονοπάτι.

Μέσα από συζήτηση για τους τρόπους προστασίας της κυπριακής χλωρίδας και πανίδας και παιχνίδι ρόλων οι μαθητές/μαθήτριες επιδιώκεται να συνειδητοποιήσουν την προσωπική και συλλογική ευθύνη για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος του τόπου μας.

Τέλος, συζητούν για τις ανθρώπινες παρεμβάσεις στο μονοπάτι και τις συνέπειες τους στο οικοσύστημα της περιοχής, διατυπώνοντας παράλληλα εισηγήσεις για καλύτερη διαχείριση του μονοπατιού.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ/ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το απογευματινό πρόγραμμα (9:00- 16:00) για ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος, οι μαθητές/μαθήτριες επιστρέφουν στο Κέντρο και συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό, ή το σχολείο μπορεί να κάνει διευθετήσεις για να φάνε σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους σακουλάκια για συλλογή διάφορων υλικών.
- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα και χρωματιστά. Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες για εξόρμηση στο πεδίο.
 - Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων παρέχεται από το Κέντρο.